

Ξενοφώντας Ελληνικά Βιβλίο 2, κεφ.4, § 18-19

Ερμηνευτικά σχόλια

«ο μάντις» : Οι συμβουλές του μάντη πριν από τη μάχη ήταν και αναγκαίες και σεβαστές. Στο σημείο αυτό φαίνεται ότι η αρχαία κοινωνία ήταν μια πραγματική «κοινωνία πολιτών» (μέθεξη, συμμετοχή).

Τα λόγια του μάντη έχουν το αινιγματικό ύφος της μαντικής.

Γραμματικά-Λεξιλογικά σχόλια

✓ Πέσοι: < γ' ενικό πρ. Ευκτικής αορ. β' του ρημ. πίπτω.

Αρχικοί χρόνοι: πίπτω, έπιπτον, πεσομαι, β' έπεσον, πέπτωκα, επειπτώκειν.

✓ Τέθαιπται: < γ' ενικό πρ'. οριστικής παρακειμένου του ρ. θάιπτομαι.

✓ Απέθανον: < γ' πληθ. οριστικής αορ. β' του ρ. αποθνήσκω.

Αρχικοί χρόνοι: αποθνήσκω, απέθνησκον, αποθανουμαι, β' απέθανον, τέθνηκα, ετεθνήκειν.

Ασκήσεις

1. Να βρεθούν και να χαρακτηρισθούν οι μετοχές της ενότητας ως προς το είδος τους και το συντακτικό τους ρόλο.
2. Να βρεθούν τα αντικείμενα όλων των ρηματικών τύπων της ενότητας.
3. Ο μάντις, τοις πολεμίοις, τη διαβάσει, τους χιτώνας, των πολιτών: Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις των ουσιαστικών .
4. Με ποιες λέξεις της ενότητας έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις;
στραβός, ανεκδιήγητος, άμοιρος, επιβάτης, άσπονδος, εύστροφος, καθηγητής.

ΘΕΜΑ 361ο: Ξενοφώντας Έλληνικά, 2, 4, 20-21.

α) εύφωτος, μετεσχήκαμεν, γῆν, αἰδούμενοι, πείθεσθε: Να γράψετε από μια ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

εύφωτος =

μετεσχήκαμεν =

γῆν =

αἰδούμενοι =

πείθεσθε =

β) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους ένα ομόρριζο ουσιαστικό (απλό ή σύνθετο) της αρχαίας ελληνικής, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
έλεξεν	-ις	
μετεσχήκαμεν	-ή	
έποιήσαμεν	-τής	
κοιωνοῦμεν	-ία	
πείθεσθε	-ώ	

ΘΕΜΑ 394ο: Ξενοφώντας Έλληνικά, 2, 4, 22-23.

α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη σημασία της στη Β' στήλη. Δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν.

Α' ΣΤΗΛΗ

1. ἐπίσταμαι
2. καθυφίεμαι
3. ἀπόλλυμι
4. συνέδριον
5. αἰρούμαι

Β' ΣΤΗΛΗ

- α) υποχωρῶ
- β) αἴθουσα συνεδριάσεων
- γ) εκλέγω
- δ) καταστρέφω
- ε) λύνω κάποιον
- στ) γνωρίζω καλά
- ζ) υφίσταμαι

β) εἰρήνη, πόλεμος, ἄρχων, ταπεινός, ἔρημος: Να γράψετε από ένα ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας ομόρριζο για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

εἰρήνη =

πόλεμος =

ἄρχων =

ταπεινός = -

ἔρημος = -

Επιμέλεια Νίκη Μισσηλίδη Φιλολόγος